

BARÁTUNK A TERMÉSZET – 2018-2019
TÉLTEMETŐ, NYÁRI HÉRICS, ŐSZI CSILLAGVIRÁG
Érdekességek a növényekről – 7-8. osztályosok feladatai

1. KOPOG A GESZTENYE

A Barátunk a természet játék első fejtörője egy kedves versikét rejt. Fejtsétek meg a titkosírással írt szavakat!

- a) Készítsetek egy A/4 méretű illusztrációt a vershez!
b) Rajzotok hátuljára jegyezzétek le a 10 megfejtett kifejezést!

Kopog a gesztenye, / kipp-kopp,
ZEEBEMBS kapkodom, / hipp-hopp!
Csinálok belőle / **SSKSOAI** katonát,
legelő **THNTEEE**, / vágató **PRPTÁIA**.
HJRAÓA tengerészt, / **PPZÓAI**, víg vitézt.
PLTTÁÓI, TZLÓTTOŰ, / nagyfülű **BHCTOÓO**.
KPGOO a gesztenye, / kipp-kopp!

Kulcs:

TERMÉSZET = TRÉZTESME

2. BEMUTATKOZÁS

Téltemető, nyári hérics, őszi csillagvirág – olvashatjuk a növénytani forduló címében. Válasszatok egyet a három növény közül, s készítsetek a nevükben rövid, néhány mondatos bemutatkozást!

3. BETŰLÁNC

A betűláncban tizenöt növény rejtőzik. Keressétek meg ezeket!

- a) Írjátok le a növények nevét!
b) Jelöljétek *-gal a virágtalan növényeket!

B*Ó*K*O*L*Ó*B*O*G*Á*N*C*S*C*S*A*T*T*A*N*Ó*M*A*S*Z*L*A*G
C*S*I*L*L*A*G*Z*U*Z*M*Ó*D*É*L*I*B*Á*B*F*E*K*E*T*E*N*A*D
Á*L*Y*T*Ő*H*Ö*L*G*Y*P*Á*F*R*Á*N*Y*K*A*P*C*S*O*S*K*O*R*P*
A*F*Ű*K*A*P*O*T*N*Y*A*K*K*É*K*S*Z*A*M*Á*R*K*E*N*Y*É*R*K*
Í*G*Y*Ó*N*Y*E*L*V*K*O*V*A*M*O*S*Z*A*T*K*Ö*D*L*Á*M*P*A*L*
A*K*Ó*K*O*C*S*I*M*A*R*T*I*L*A*P*U*M*O*C*S*Á*R*I*Z*S*U*R*
L*Ó*P*I*Z*S*A*M*A*R*A*G*A*D*Ó*S*G*A*L*A*J*R*É*T*I*I*S*Z*A*
L*A*G*V*A*S*Á*R*N*A*P*V*Í*Z*I*C*S*I*P*K*E

4. VÉDETT VADVIRÁGOK

Állítsátok össze a szavakból néhány védett vadvirágunk nevét!

A növénynevek eleje:

1.	bakszarvú	5.	gyapjas	9.	lápi	13.	pávafarkú
2.	boldogasszony	6.	havasi	10.	lónyelvű	14.	piros
3.	csinos	7.	hüvelyes	11.	mecseki	15.	rezes
4.	farkasölő	8.	illatos	12.	nyári	16.	zamos

A növények nevének második része:

A	árvalányhaj	E	gyapjúsás	I	ikravirág	M	salamonpecsét
B	békabuzogány	F	gyűszűvirág	J	lepkeszeg	N	sisakvirág
C	csodabogyó	G	hőlgymál	K	madársisak	O	turbolya
D	füzértekerces	H	hunyor	L	papucs	P	varjúháj

5. TANÖSVÉNYEKEN

Tanösvényeinken sétálva számos érdekes információt összegyűjtve barangolhatjuk be a hazai tájakat. Járjatok utána, melyik nemzeti park értékeivel ismerkedhet meg az, aki a felsorolt útvonalakon kirándul!

Barát-réti tanösvény – Boroszlán tanösvény – Jakab-hegyi tanösvény – Kékbeigy tanösvény
 – Kígyósi tanösvény – Kontyvirág tanösvény – Körteke tanösvény – Szádvár tanösvény –
 Szálkahalmi tanösvény – Tőzike tanösvény

6. BÖLCSŐD FÁJA – KOPORSÓD FEDELE

Az ember élete a születéstől a haláláig kötődik a fákhöz: „*Én vagyok bölcsőd fája, koporsód fedele*” – olvashatjátok turistautak mentén az erdő fohászatát. Ha a számsorrend szerint összeolvassátok a betűket, fából készült tárgyak nevét kapjátok. Nevezzétek meg ezeket, s fűzzetek háromhoz rövid magyarázatot!

A	A	A	A	A	A	A	A	A	Á	Á	Á	Á	B	C	C	C	C	C
5	34	36	40	42	74	88	98	113	10	90	105	111	121	1	6	32	68	80
C	D	D	D	D	D	E	E	E	E	É	É	É	É	F	F	F	G	G
91	17	22	66	112	129	56	76	85	130	26	53	83	118	55	97	117	4	14
G	I	I	I	I	I	I	I	Í	K	K	K	K	K	K	K	K	L	L
75	3	8	29	44	78	103	127	48	20	27	37	39	52	54	70	87	11	19
L	L	L	L	L	M	M	N	N	N	N	N	N	N	N	O	O	O	O
89	102	110	119	131	64	82	9	16	35	61	79	106	128	15	18	21	63	107

O	Ó	Ó	Ó	Ó	Ó	Ö	Ö	Ö	P	P	R	S	S	S	S	S	S	S
122	12	23	31	50	65	59	96	116	41	104	77	2	7	24	33	45	57	86
S	S	S	T	T	T	T	T	T	T	T	U	U	Ú	Ü	V	V	Y	Y
92	108	126	43	47	49	58	72	95	100	123	71	101	67	94	30	115	62	73
Y	Y	Z	Z	Z	Z	●	●	●	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
120	132	25	46	84	125	60	93	109	13	28	38	51	69	81	99	114	124	

7. EURÓPAI CSOKOR

Különleges csokrunk olyan növényekből áll, amelyek nevükben hordozzák egy-egy európai nép nevét. Jegyezzétek le a virágszálak nevét!

a) ÖFQU / TÁXMOAÉÉ	e) ZRYQG / DQZRFNKÚÉÓT
b) SÉOZŐÚO / XQDVQFNQT	f) AXOFN / YÍTQ
c) TBÉBT / KÚAXO	g) AFNGÉÓV / GOÉFÁVO
d) YOTMOÉ / THÉTAXMO	

Kulcs:

A	Á	B	C	D	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N
O	Ó	Ö	Ő	P	Q	R	S	T	U	Ú	Ü	Ű	V	X	Y	Z

Példa: TERMÉSZET = GQÉYRFNQG

8. HÍRES MAGYAR BOTANIKUSOK

Az alábbi felsorolásban híres magyarok szerepelnek. Válogassátok ki közülük azokat, akik növénytanal foglalkoztak. Születésük sorrendjében jegyezzétek le a nevüket!

Alpár Ignác – Balassi Bálint – Bolyai János – Borbás Vince – Csapody Vera – Diószegi Sámuel – Greguss Pál – Jávorka Sándor – Juhász Nagy Pál – Kabay János – Kitaibel Pál – Kölcsey Ferenc – Méliusz Juhász Péter – Rózsavölgyi Márk – Soó Rezső – Ybl Miklós

9. ELVARÁZSOLT NÖVÉNYEK

Hájvirág, kocsányos hölgy, ripacs – néhány a hazai növényvilág képviselői közül. Vagy mégsem? A nevekben egy-egy betű varázslat áldozata lett.

Lapozzatok fel ismeretterjesztő könyveket, s készítsétek ti is tíz hasonló feladványt!

10. KERESGÉLŐ

Keresgélő fejtörönket titkosírás rejti. Fejtsétek meg, s kiderül, mi a csapat teendője!

KEKERERESSSETETETEK * TÍTÍZZ * OLOLYAYANN * HAHAZAZAI *
TETELELEPÜPÜLÉLÉSTST, * AMAMELELYNYNEKEK * CÍCÍMEME-

RÉRÉBEBENN * VAVALALAMIMILYLYENEN * NÖNÖVÉVÉNYNY *
SZSZERER-PEPELL. * ÍRÍRJÁJÁTOTOKK * MEMEGG * AZAZTT * ISIS,
* MEME-LYLYIKIK * MEMEGYGYÉBÉBENEN * TATALÁLÁLHLH-
ATATÓKÓK * EZEZEKEK * AA * HEHELYLYEKEK!

Kulcs:

TERMÉSZET = TETERMRMÉSÉSZEZETT

Segítség:

<http://www.nemzetijelkepek.hu>

* * *

Megoldásaitokat **2019. február 28-ig** a következő címre várjuk:

**Katona József Könyvtár – „Barátunk a természet”
6000 Kecskemét, Piaristák tere 8. Pf. 127.**

A megoldási lapok január 31-től lesznek letölthetők a honlapról.